

"Племенните" селища в Словакия, където вероятно три хиляди роми споделят само шепа фамилни имена, са много по-очевидно пряк продукт на историческата ситуация, отколкото на вековна ромска традиция. Едно преброяване на населението в изучавания регион от 1781 г. показва наличието само на едно-две ромски семейства, заселили се близо до всяко словашко село, като мъжете по принцип работели като ковачи, а жените и децата - като слуги. Както беше описано по-рано в историческия раздел, както ромите, така и неромите обикновено обезкуражавали всеки прилив на нови ромски семейства, така че броят им достига сегашните равнища чрез естествено възпроизводство. Ирония е, че тези изкуствено силно неподвижни общности по-късно ще бъдат характеризирани като родени номади.

Дори днес ситуацията в Словакия напомня за времето на Мария Терезия. Например за ромите е изключително трудно да се местят от едно селище в друго освен чрез женитба и причините са донякъде същите.

Провинциален градски чиновник: Тук има много празни цигански къщи, но ако почнем да приемаме цигани, които не са наши, скоро ще бъдем наводнени."

Един ром: Не искаме никакви "чужди" цигани тук, това само ще направи положението по-лошо. По-добре е, когато сме по-малко.

Словашките селяни не желаят твърде много цигани (един болезнен факт, който ромите напълно съзнават), въпреки че някои са полезни за неквалифициран труд - пренасяне на въглища и чистене по домовете. Отношенията патрон - плебей все още съществуват както и по-рано, въпреки че непрекъснато отслабват, тъй като продължаващата индустриализация на Словакия осигурява алтернативни възможности за работа, особено за ромски жени.

Враждите вероятно назряват от конкуренцията между семействата за отчайващо оскъдните ресурси, неохотно раздавани от работодателите. "Колониалният" опит на ромите